

Interimsvtal om ekonomiskt partnerskap EG-östra och södra Afrika

Europaparlamentets resolution av den 25 mars 2009 om interimsavtalet om ekonomiskt partnerskap mellan länderna i östra och södra Afrika, å ena sidan, och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å andra sidan

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina resolutioner av den 25 september 2003 om WTO:s femte ministerkonferens i Cancún¹, av den 12 maj 2005 om utvärderingen av Doha-rundan efter beslutet av WTO:s allmänna råd av den 1 augusti 2004², av den 1 december 2005 om förberedelserna inför WTO:s sjätte ministerkonferens i Hongkong³, av den 23 mars 2006 om utvecklingspåverkan av avtalen om ekonomiskt partnerskap⁴, av den 4 april 2006 om bedömningen av Doharundan efter WTO:s ministerkonferens i Hongkong⁵, av den 1 juni 2006 om handel och fattigdom: Utformning av en handelspolitik som maximerar handelns bidrag till fattigdomslindringen,⁶ av den 7 september 2006 om beslutet att tills vidare skjuta upp förhandlingarna om utvecklingsagendan från Doha⁷, av den 23 maj 2007 om avtal om ekonomiskt partnerskap⁸, av den 12 december 2007 om ekonomiskt partnerskap⁹, och sin ståndpunkt av den 5 juni 2008 om förslaget till rådets förordning om tillämpning av Allmänna preferenssystemet under perioden 1 januari 2009–31 december 2011 samt om ändring av förordningarna (EG) nr 552/97 och (EG) nr 1933/2006 och av kommissionens förordningar (EG) nr 964/2007 och (EG) nr 1100/2006¹⁰,
- med beaktande av interimsavtalet om ekonomiskt partnerskap mellan Komorerna, Madagaskar, Mauritius, Seychellerna, Zimbabwe och Zambia, å ena sidan, och Europeiska gemenskapen, å andra sidan,
- med beaktande av partnerskapsavtalet mellan medlemmarna i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet (AVS) å ena sidan, och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å andra sidan, undertecknat i Cotonou den 23 juni 2000 (Cotonouavtalet),
- med beaktande av slutsatserna från möten i rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser) i april 2006, oktober 2006, maj 2007, oktober 2007, november 2007 och maj 2008,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 23 oktober 2007 om avtal om

¹ EUT C 77 E, 26.3.2004, s. 393.

² EUT C 92 E, 20.4.2006, s. 397.

³ EUT C 285 E, 22.11.2006, s. 126.

⁴ EUT C 292 E, 1.12.2006, s. 121.

⁵ EUT C 293 E, 2.12.2006, s. 155.

⁶ EUT C 298 E, 8.12.2006, s. 261.

⁷ EUT C 305 E, 14.12.2006, s. 244.

⁸ EUT C 102 E, 24.4.2008, s. 301.

⁹ EUT C 323 E, 18.12.2008, s. 361.

¹⁰ Antagna texter, P6_TA(2008)0252.

ekonomiskt partnerskap (KOM(2007)0635),

- med beaktande av Allmänna tull- och handelsavtalet (GATT), särskilt artikel XXIV,
- med beaktande av förklaringen från WTO:s fjärde ministerkonferens, som antogs den 14 november 2001 i Doha,
- med beaktande av förklaringen från WTO:s sjätte ministerkonferens, som antogs den 18 december 2005 i Hongkong,
- med beaktande av den rapport och de rekommendationer från WTO:s arbetsgrupp för handelsrelaterat bistånd ”Aid for Trade” som antogs av WTO:s allmänna råd den 10 oktober 2006,
- med beaktande av FN:s millenniedeklaration av den 8 september 2000, i vilken världssamfundet gemensamt fastställde kriterier för fattigdomsutrotning, de s.k. millenniutvecklingsmålen,
- med beaktande av Gleneagles-kommunikén som antogs av G8-mötet den 8 juli 2005,
- med beaktande av artikel 108.5 jämförd med artikel 103.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Europeiska unionens tidigare handelsförbindelser med AVS-länderna fram till den 31 december 2007 – som gav de senare förmånstillträde till EU:s marknader på icke ömsesidig grund – var inte förenliga med WTO:s bestämmelser.
 - B. Avtalen om ekonomiskt partnerskap (EPA) är WTO-kompatibla avtal som syftar till att stödja regional integration och främja successiv integrering av AVS-ländernas ekonomier i världsekonomin, och därigenom främja dessa länders hållbara sociala och ekonomiska utveckling och bidra till de samlade insatserna för att utrota fattigdom och sjukdomar i AVS-länderna.
 - C. Den rådande finansiella och ekonomiska krisen innebär att en rättvis och utvecklingsinriktad handelspolitik kommer att vara viktigare än någonsin för utvecklingsländerna.
 - D. Tidigare handelspreferenssystem kunde inte bidra till att på ett avgörande sätt förbättra den ekonomiska situationen i dessa länder.
 - E. Interimsavtal om ekonomiskt partnerskap (IEPA) är avtal om varuhandel som syftar till att förhindra avbrott i AVS-handeln med EU.
 - F. IEPA är helt oberoende WTO-kompatibla internationella avtal som inte nödvändigtvis behöver leda till fullvärdiga EPA.
 - G. Europeiska unionen erbjuder AVS-länderna ett 100-procentigt kvot- och tullfritt tillträde till EU:s marknader, med övergångsperioder för ris (2010) och socker (2015).
 - H. Kapacitetsnivåerna varierar stort mellan olika AVS-länder och Europeiska unionen.
 - I. Det råder begränsad konkurrens mellan EU:s och AVS-ländernas ekonomier eftersom den

allra största delen av EU:s export består av varor som AVS-länderna själva inte producerar men som de behöver antingen för direkt konsumtion eller som insatsvaror i den inhemska industrin.

- J. En riktigt utformad avreglering av handeln kan främja marknadsdiversifiering, ekonomisk tillväxt och utveckling.
 - K. En klausul om mest gynnad nation, vilket innebär en normal, icke diskriminerande tariff för varuimport, har eftersträvats av vissa AVS-länder under EPA-förhandlingarna med syftet att se till att alla exportörer behandlas på samma sätt som den mest gynnade exportören.
 - L. Nya förbättrade ursprungsbestämmelser har förhandlats med AVS-länderna, vilka kan ge AVS-länderna betydande fördelar om de tillämpas korrekt och med lämplig hänsyn till deras lägre kapacitetsnivåer.
 - M. Förbättrade handelsregler måste åtföljas av ökat stöd till handelsrelaterat bistånd.
 - N. Syftet med EU:s strategi för handelsbistånd "Aid for Trade" är att bidra till utvecklingsländerns förmåga att ta vara på nya handelsmöjligheter.
 - O. De fullvärdiga EPA kommer ofrånkomligen att avgöra hur mycket och vad framtida avtal mellan AVS-länderna och andra handelspartner kommer att innehålla och också vara avgörande för regionens position i förhandlingarna.
 - P. Gruppen AVS-länder i östra och södra Afrika (ESA-gruppen) består av stater som uppvisar en stor variation över regionen vad gäller storlek och BNP.
 - Q. De afrikanska staterna i den östra och södra delen av ESA-gruppen är fem till antalet och har en sammanlagd befolkning på 33,5 miljoner. Dessa stater varierar i storlek och har olika särdrag. Den största, Madagaskar, har en befolkning som är 250 gånger större än den minsta, Seychellerna.
 - R. Hela regionen av länder i östra och södra Afrika, uppdelad i Östafrikanska gemenskapen och ESA-gruppen, kan återförenas så snart dessa grupper är beredda att göra det.
1. Europaparlamentet bekräftar på nytt sin inställning att om EPA utformas på rätt sätt och åtföljs av effektiv utvecklingsinriktad politik kan de vitalisera handelsförbindelserna mellan AVS och EU, främja AVS-ländernas ekonomiska utveckling och diversifiering och regionala integration samt minska fattigdomen i AVS-länderna.
 2. Europaparlamentet betonar att EPA inte kan betraktas som tillfredsställande såvida de inte uppnår tre målsättningar: ge AVS-länderna möjlighet till hållbar utveckling, främja deras integrering i världshandeln och förstärka regionaliseringsprocessen.
 3. Europaparlamentet betonar att ett av huvudmålen med detta avtal är att genom utvecklingsmål, fattigdomsminskning och respekt för grundläggande mänskliga rättigheter bidra till att uppnå millennieutvecklingsmålen.
 4. Europaparlamentet inser vilka fördelar som undertecknandet av IEPA mellan EU och dessa länder har haft för exportörerna genom att man behållit status quo för exporten till EU efter det att den förmånliga tullbehandlingen enligt Cotonouavtalet upphörde den 31

december 2007, och på så sätt bevarat och väsentligt utvidgat ESA-ländernas exportmöjligheter till EU, både genom fullt marknadstillträde och förbättrade ursprungsregler.

5. Europaparlamentet inser vikten av att uppnå avtal mellan EU och dess AVS-partner som är förenliga med WTO-regler, för utan sådana avtal skulle handelsförbindelserna och deras utveckling bli rejält störda.
6. Europaparlamentet välkomnar att Europeiska gemenskapen erbjuder ESA-länderna fullt tillträde, utan tullar och kvoter, till marknaderna i EU för deras produkter, i syfte att stödja avregleringen av handeln mellan ESA-länderna och EU.
7. Europaparlamentet betonar att undertecknandet av IEPA är ett nödvändigt steg mot hållbar tillväxt i regionerna, och i hela denna region sammantaget, och understryker vikten av fortsatta förhandlingar mot ett fullvärdigt EPA som främjar ökad handel, fler investeringar och fördjupad regional integration.
8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att ESA-regionen, om den så önskar, ska kunna omförhandla de bestämmelser om de kontroversiella frågorna som man önskar ändra eller dra tillbaka.
9. Europaparlamentet välkomnar att det i IEPA införts övergångsperioder för små och medelstora företag, så att de ska kunna anpassa sig till de förändringar som avtalet medför. Parlamentet uppmanar myndigheterna i de berörda länderna att fortsätta att stödja de små och medelstora företagens intressen i sina förhandlingar mot ett fullvärdigt EPA.
10. Europaparlamentet påpekar att det råder en enorm obalans mellan EU:s och ESA-ländernas ekonomier som aldrig, inte ens delvis, kan överbryggas med enbart frihandel.
11. Europaparlamentet uppmanar enträget AVS-länderna att fortsätta avregleringsprocessen och efterlyser att sådana reformer utvidgas till andra områden än handel med varor, så att handeln med tjänster kan avregleras ytterligare.
12. Europaparlamentet uppmanar EU att ge ökat och lämpligt stöd både till myndigheterna inom AVS-länderna och till den privata sektorn, för att underlätta omvandlingen av ekonomierna till följd av undertecknandet av IEPA, och att se till att åtgärder vidtas för att skydda sårbara grupper (äldre, personer med funktionshinder, ensamstående mödrar) under den ekonomiska övergångsperioden.
13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att klargöra hur de utlovade prioriterade utgifterna inom ramen för den ökade budgeten för Aid for Trade för närvarande är fördelade inom AVS-regionen.
14. Europaparlamentet kräver att det tidigt fastställs och beslutas om en andel av resurserna för Aid for Trade.
15. Europaparlamentet påminner om att EU:s strategi för "Aid for Trade" antogs i oktober 2007, med ett åtagande om att öka EU:s samlade handelsrelaterade bistånd till 2 miljarder EUR (2 000 000 000 EUR) per år senast 2010 (1 miljard EUR från gemenskapen och 1 miljard EUR från medlemsstaterna). Parlamentet kräver att den västafrikanska regionen får en tillräcklig och rättvis andel.

16. Europaparlamentet uppmanar enträget de berörda länderna att ge klar och tydlig information om den ekonomiska och politiska situationen och utvecklingen i dessa länder så att samarbetet med EU kan förbättras.
17. Därför uppmanar Europaparlamentet dem som förhandlar om ett fullvärdigt EPA att lämna fullständiga redogörelser för den transparenta förvaltningen av naturresurserna och informera om huvuddragen i den bästa praxis som krävs för att de berörda länderna ska få maximal nytta av dessa resurser, och även för att bekämpa möjlig penningtvätt.
18. Europaparlamentet betonar vikten av handel inom regionen och behovet av fler regionala handelsförbindelser så att en hållbar tillväxt kan uppnås i regionen. Parlamentet understryker hur viktigt det är med samarbete och samstämmighet mellan olika regionala enheter. Europaparlamentet begär att inga avtal mellan EU och ESA-länderna får motsäga varandra eller förhindra regional integration i denna storregion.
19. Europaparlamentet efterlyser lämpliga och transparenta övervakningsmekanismer, med tydlig roll och påverkan, för att följa effekterna av EPA, med ökat ansvarstagande från AVS-länderna och omfattande samråd med intressenterna, inbegripet det civila samhället. Europaparlamentet betonar att en övergripande översyn av IEPA med ESA-länderna ska göras senast fem år efter undertecknandet, avseende de socioekonomiska effekterna, inbegripet kostnaderna och konsekvenserna av genomförandet, så att ändringar till avtalets bestämmelser och justeringar till tillämpningen möjliggörs.
20. Europaparlamentet anser att det är viktigt att det vid genomförandet av EPA inrättas ett lämpligt övervakningssystem som samordnas av en parlamentarisk kommitté bestående av ledamöterna av utskottet för internationell handel och utskottet för utveckling i syfte att säkerställa lämplig balans mellan den ansvariga roll som utskottet för internationell handel har och en övergripande samstämmighet i handels- och utvecklingspolitiken. Denna parlamentariska kommitté ska arbeta med den gemensamma parlamentariska AVS-EU-församlingen så att strukturen och erfarenheten från denna kan utnyttjas och synergieffekter mellan alla EPA-regioner kan främjas. Denna övervakning bör inledas efter antagandet av enskilda IEPA.
21. Europaparlamentet understryker i synnerhet den viktiga roll som AVS-parlamenten och icke-statliga aktörer spelar i övervakningen och styrningen av EPA och uppmanar kommissionen att se till att de involveras i den pågående förhandlingsprocessen. Detta kräver en tydlig agenda för förhandlingarna mellan EU och AVS-länderna som präglas av delaktighet.
22. Enligt Parisprinciperna om biståndseffektivitet ska bistånd bland annat styras av efterfrågan och Europaparlamentet uppmanar därför AVS-länderna att lägga fram (vid behov med lämpligt EU-stöd) detaljerade förslag om hur och varför ytterligare EPA-relaterade medel behövs, särskilt vad avser regelverk, skyddsåtgärder, underlättande av handel, stöd för uppfyllandet av internationella sanitära och fytosanitära normer och normer för immateriell egendom samt inrättandet av EPA-övervakningsmekanismen.
23. Europaparlamentet upprepar sitt stöd för ett omfattande EPA mellan gemenskapen och ESA-länderna, inbegripet det centrala området förhandlingar om immateriella rättigheter som inte bara täcker västliga tekniska produkter utan också biologisk mångfald och traditionell kunskap.
24. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att göra sitt yttersta för att förhandlingarna

om utvecklingsagendan från Doha ska kunna återupptas och för att se till att avtalen om handelsavreglering fortsätter att främja utvecklingen i fattiga länder.

25. Europaparlamentet är övertygat om att fullvärdiga EPA bör vara ett komplement till ett avtal om utvecklingsagendan från Doha och inte ett alternativ.
26. Europaparlamentet respekterar behovet och vikten av ett kapitel om handelsskyddsåtgärder med bilaterala skyddsmekanismer. Parlamentet uppmanar båda parter att undvika onödigt missbruk av dessa skyddsmekanismer. Kommissionen uppmanas, inom ramen för de pågående förhandlingarna mot ett fullständigt EPA, att acceptera en översyn av skyddsmekanismerna i interimsavtalet så att dessa kan tillämpas på ett lämpligt, tydligt och snabbt sätt, förutsatt att kriterierna för deras tillämpning är uppfyllda.
27. Europaparlamentet anser att det fullvärdiga EPA bör uppmuntra till export av bearbetade produkter med enklare och förbättrade ursprungsregler, särskilt inom centrala sektorer såsom textil och jordbruk.
28. Europaparlamentet stöder därför de överenskomna tariffundantagen som koncentreras på jordbruksprodukter och vissa bearbetade jordbruksprodukter, givet att de huvudsakligen grundar sig på behovet att skydda nyetablerad näringsverksamhet eller känsliga produkter i dessa länder, och påminner om EU:s åtagande i samband med utvecklingsrundan från Doha att fasa ut exportbidragen för jordbruksprodukter.
29. Europaparlamentet noterar tidsschemat för de pågående förhandlingarna från interimsavtal till fullvärdigt avtal mellan EU och ESA-regionen på premisen att avtalet kommer att ingås före utgången av 2009. Kommissionen uppmanas att inte utöva överdrivna påtryckningar på ESA-regionen att acceptera liberaliseringar och att i detta sammanhang beakta ESA-parlamentets åsikter.
30. Europaparlamentet anser att en åtskillnad bör göras mellan kommersiella och offentliga tjänster. Parlamentet betonar att det är nödvändigt att upprätta offentliga tjänster som tillgodoser befolkningens grundläggande behov och som spelar en viktig roll för att bevara kulturell mångfald och att dessa därför bör undantas från alla förhandlingar.
31. Europaparlamentet noterar att det fullvärdiga EPA innehåller ett kapitel om utvecklingssamarbete som täcker samarbete inom varuhandeln, konkurrens på utbudssidan, företagsfrämjande infrastrukturer, handel med tjänster, handelsrelaterade frågor, uppbyggnad av institutionell kapacitet samt skatteanpassning. Parlamentet uppmanar båda parter att hålla fast vid sina överenskomna åtaganden att slutföra förhandlingarna om konkurrens och offentlig upphandling, med beaktande av ESA-ländernas kapacitet.
32. Europaparlamentet betonar att varje fullvärdigt EPA också måste innehålla bestämmelser om gott styre, transparens i samband med politiska uppdrag samt mänskliga rättigheter, i enlighet med artiklarna 11b, 96 och 97 i Cotonouavtalet.
33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta upp de så kallade kontroversiella frågorna, såsom hur mycket handel som ska omfattas av avtalet, klausulen om mest gynnad nation, exportskatter, skyddsmekanismer och ursprungsregler, i samband med förhandlingarna mot fullvärdiga regionala EPA, på ett sätt som ligger i EU:s och dess

medborgares intressen och som kommer att stöda en hållbar utveckling i EU och AVS-länderna.

34. Europaparlamentet understryker hur viktigt ett fullvärdigt EPA är för att stödja förbindelserna mellan regionerna genom att harmonisera handelsavtalen mellan AVS-länderna och Europeiska gemenskapen.
35. Europaparlamentet uttrycker djup oro över att den nuvarande situationen i Zimbabwe vad avser mänskliga rättigheter, demokrati och ekonomin utgör ett stort hot för invånarna där och en stor belastning för nuvarande och framtida samarbete mellan Europeiska unionen och Zimbabwe.
36. Europaparlamentet välkomnar utvecklingen av en tullunion inom ESA-gruppen och arbetet med att skapa en monetär union, särskilt med tanke på de fördelar för företagen som en harmonisering av regler inom ESA-regionen skulle medföra, såsom en större marknad, ökad handel och bättre möjligheter till skalfördelar.
37. Europaparlamentet uppmanar förhandlingsparterna att ta med bindande arrangemang för och offentlig upphandling, investeringar och konkurrens, vilket skulle kunna stimulera intresset för att göra affärer och investera i ESA-länderna. Dessa bestämmelser kommer att gynna både konsumenter och stater lokalt eftersom bestämmelserna kommer att gälla för alla och därför bidra till att attrahera affärsverksamhet och investeringar.
38. Europaparlamentet begär ett snabbt ratificeringsförfarande för att fördelarna med IEPA ska bli tillgängliga för partnerländerna utan dröjsmål.
39. Europaparlamentet uppmanar parterna att avsluta förhandlingarna om ett fullvärdigt EPA mellan ESA-länderna och Europeiska gemenskapen förutsatt att de ömsesidiga fördelarna av ett sådant avtal erkänns klart och tydligt av båda sidor.
40. Europaparlamentet måste absolut vara fullt informerat och delaktigt under övergångsperioden med förhandlingar. Europaparlamentet önskar att detta sker genom en aktiv informell trepartsdialog med rådet och kommissionen. Rådet uppmanas att hänskjuta ärendet till Europaparlamentet så snart som möjligt.
41. Europaparlamentet uppmärksammar den svåra belägenheten för folket på Chagosöarna som tvingats bort från sina öar och nu lever i fattigdom på Mauritius och Seychellerna. EU bör verka för att försöka finna en lösning för detta folk så att de kan få återvända till sitt legitima hemland.
42. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas och AVS-ländernas regeringar och parlament, AVS-EU:s ministerråd samt den gemensamma parlamentariska AVS-EU-församlingen.